

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VI. De variis abusibus, qui fieri possunt in usu & executione
Rescriptorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

mentum, præjudicare non velit) & tam hujus, quam necessariorum Notariorum salaria ita moderari, ut non cum ipsis in lucro participet, ad restitutionem obligandus, si quid contra egerit, nihil illi proficiuâ remissione partium (nisi post remissionem factam, & causâ jam finitâ, partes ultra donum hoc judici iterum offerant, quod accipere non videtur prohiberi) ita ut hac Constitutione non servatâ, processus de jure hoc novo sit nullus, & invalidus, prout in *citato c. §. ult. decidit Pontifex*, & advertit *Gloss. fin. in hoc capitulum*; si tamen ab ordinario inferiore delegatus iudex sit, prohibitus est, quod ne esculenta aut poculenta à litigantibus accipere possit, nec itineris faciendi expensas; cum hæc omnia sufficienter ab ordinario delegante præstanda sint, qui sicuti ex officio ad causas tales expediendas obligatur, ita delegato à se iudici in causis talibus ex officio providere debet.

2. Auditor in Romana Curia deputatus à Papa, ad cognoscendum, & pronunciandum in controversia, super aliquo beneficio, cuiusmodi illud de jure sit debitum, potest illud de jure novo absque alia commissione, ei conferre cui debitum esse pronunciavit *Clement Auditor. 3. h. t.* non potest autem hoc Auditor extra Curiam Romanam deputatus, qui sine nova commissione non potest taliter conferre beneficium, de quo litigatur, neque enim hic causam sibi commissam cum aliis Auditoribus conferre solet, sicut ille, & consequenter huic cum pluribus consultanti facilius etiam collatio conceditur, quam illi, qui suum unius iudicium sequendo faciliè in tali causa errare potest.

§. VI.

De variis abusibus, qui fieri possunt in usu, & executione Rescriptorum.

1. Abutitur Rescripto, qui quod suo nomine impetravit, post modum alii ejusdem nominis, ad utendum tradit, ut hic, qui tali modo accipit per eandem litteras, quosvis alios indebitè fatiget *c. ult. h. t.* Cum enim Rescripta justitiæ sint jura personalia, consequenter Personam, cui concessa sunt, non excedunt, ita ut ob commissum crimen falsi, puniri etiam possit, qui litteras tales alteri taliter dedit, & ob crimen stellationatus, qui litteras taliter accepit.

2. Abutitur Rescripto, qui litteras tales impetrat, contra illas personas, contra quas nullam habet actionem, eò quòd calumniosè tales ad iudicium trahat, prout habet *Gloss. in citatum c. ult. V. quæst.*

3. Abutitur Rescripto, qui, quas litteras ad controversiam præsentem decidendam impetravit, ad futuras controversias aut causas, quæ tempore impetrationis nondum erant, trahit, juxta *cit. c. ult.* & ea, quæ supra dicta sunt.

4. Abutitur Rescriptis, qui super eodem negotio plura Rescripta ad diversos iudices impetrat, vel super diversis quidem negotiis, quæ commodius tamen coram uno iudice, ratione connexionis v. g. tractarentur: hæc enim cum ad fatigandum v. g. reum variis laboribus ac sumptibus fieri videantur, merito improbantur relato *c. ult. & c. dispendia 3. eod. in 6.* ita ut de jure novo processus sit ipso jure irritus.

5. Abutitur Rescripto reus, si reconvenire volens suum Actorem litteras &

E 3

ipse

iple adversus actorem impetrat ad diversos judices, & vi illarum citari faciat Actorem eodem tempore ad diversa loca, ut si non comparuerit, quasi contumax excommunicetur, & ab agendo sic repellatur, juxta relatam *c. ult.* cum in reconventionem apud eosdem Judices agi debeat, nisi forte ut suspecti repelli possint &c.

SECTIO VI.

De derogatione, revocatione, & extinctione Rescriptorum.

§. I.

An per Rescriptum Speciale derogetur Rescripto generali?

Resp. Si Rescriptum generale nihil aliud concedat, quam quod jure communi concessum est, tunc Rescriptum speciale, continens aliquid, contra vel præter jus commune, derogat rescripto generali, tamen si de eo non fiat mentio *c. 1. h. t.* quia cum Princeps, cujus est juri communi derogare, præsumatur notitiam sufficientem juris communitis habere, consequenter, sicuti juri communi derogare censetur, si contra illud Rescriptum concedit, ita etiam Rescripto tali generali, jus commune, continenti, derogare per speciale Rescriptum censetur, si contra jus commune contineat aliquid, etiam si nullam hujus mentionem faciat. Quin imò, quia absolute mandatum speciale derogat generali juxta relatam *c. 1.* & generi per speciem absolute derogatur, juxta *reg. 34. in 6.* etiam si per Rescriptum generale concederetur aliquid, ultra jus commune, ut sæpius v. g. appellari possit, quam de jure concessum est &c. adhuc tamen per spe-

ciale mandatum sive Rescriptum derogaretur generali, quamvis in posteriore speciali nulla illius mentio facta fuisset *c. dudum 14. §. nos igitur de prebend. in 6.* Cum Princeps alicui Privilegium concedens semper sibi potestatem reservasse censetur, exigente necessitate, vel utilitate, generali illi concessionem, per speciale Rescriptum derogandi, vel limitandi illud, si scilicet per generale Rescriptum, non sit alicui, quoad omnem speciem contentam, jam acquisitum jus in re (cum nolit Princeps huic præjudicium facere circa tale jus in re, nisi specialem mentionem faciat, juxta hodiernas etiam regulas Cancellariæ) & si speciale Rescriptum posterius, alteri in terminis quidem generali in effectu tamen speciali non sit directe oppositum; in hoc enim casu Rescriptum posterius, non derogat generali priori, nisi specialis hujus mentio fiat *c. ex parte 12. de off. deleg. juncta Gloss. V. non obstantibus, & Gloss. in c. V. mandatum h. t.* quia censetur in tali casu priorum litterarum non fuisse memorem Pontifex. Quod autem hætenus de Rescripto speciali, derogante Rescripto generali prius concessio dictum est, multò magis dici debet de Rescripto generali, post speciale jam impetratum, concessio, quod nempe huic posteriori generali deroget etiam Rescriptum speciale prius concessum, vel potius, quod per Rescriptum speciale prius concessum, hoc posterius generale limitetur, & restringatur, nisi de speciali expressa mentio fiat. Sumitur *ex c. Abbatem 40. juncta Gloss. V. per litteras generales h. t.* quia in toto jure generi per speciem derogatur, *reg. jur. 80. ff. si species præcedat, si subsequatur.*

§. II.